

The grass is always greener..

Grenzeloze inzichten voor de zorg van morgen

Van Oostenrijk tot het operatiecentrum in Groningen: Hoe internationale ervaring bijdraagt aan toekomstbestendige zorg.

Hoe blijven we de zorg goed organiseren in een tijd van vergrijzing, personeelstekorten en toenemende zorgvraag? Iris de Vries, manager van het operatiecentrum in het Martini Ziekenhuis, reisde naar Oostenrijk voor een Europese uitwisseling en nam waardevolle inzichten mee terug naar Nederland. We spreken haar over haar ervaringen, over wat we in Nederland al goed doen, en wat er beter kan, vooral als het gaat om digitalisering, samenwerking en aandacht voor de mens achter de zorgverlener.

Internationale inzichten

De uitwisseling vond plaats in samenwerking met professionals uit onder andere Scandinavië, Engeland en Duitsland. Het programma bood een inten-

sieve en veelzijdige ervaring met een sterke inhoudelijke basis in Wenen en een verdiepend vervolg in Graz, waarin onder meer het zorgsysteem, Lean-methodologie en praktijkervaringen centraal stonden. Naast de inhoudelijke sessies was er veel ruimte voor interactie, uitwisseling en het verkennen van de steden, wat de ervaring zowel leerzaam als onvergetelijk maakte.

“We begonnen bij het Oostenrijkse ministerie van Volksgezondheid om het zorgsysteem goed te begrijpen. Daarna liepen we mee met diverse instellingen en het universitair ziekenhuis in Wenen en Graz.” Wat Iris opviel, was het grote verschil in hoe zorgsystemen zijn ingericht. “In Oostenrijk is de zorg sterk regionaal gecentraliseerd. Dat maakt >>>

>>> samenwerken in de regio makkelijker. Wij in Nederland zijn juist sterk in autonomie per ziekenhuis, wat soms samenwerking in de weg zit.”

van technologie.”

Technologische ontwikkelingen in Europa

Wat betreft technologische vooruitgang, ziet Iris dat Nederland voorop loopt. “Wij zijn echt verder met het gebruik van technologie om bijvoorbeeld zorg op afstand te faciliteren of processen geheel anders in te richten. In Oostenrijk zijn ze daar nog nauwelijks mee bezig.” Ze noemt als voorbeeld dat veel Nederlandse ziekenhuizen systemen zoals HiX en EPIC gebruiken, terwijl in Oostenrijk regionale IT-systemen domineren, weliswaar goed verbonden, maar nog weinig innovatief. “Denemarken loopt hierin echt voorop met één landelijk patiëntendossier. Dat zouden wij ook moeten willen.”

De mens achter de medewerker

Wat Iris juist inspirerend vond aan Oostenrijk, is de aandacht voor de mens achter de medewerker. “Ze hebben gratis ov voor zorgpersoneel, geven maaltijden mee voor thuis en bieden veel ouderschaps-

Toch, benadrukt Iris, heeft elk systeem zijn eigen uitdagingen.

“Personeelstekort en financiële druk zijn universeel.

Maar de manier waarop landen daar oplossingen voor zoeken, verschilt enorm. In Oostenrijk ligt

de nadruk op extra mensen werven, terwijl wij in Nederland naast werving al veel meer

kijken naar procesoptimalisatie en inzet

verlof. Dat soort zaken zijn bij ons minder vanzelfsprekend.” Ook viel haar het respect en de zachte waarden op in landen als Griekenland en Italië. “Daar draait het veel meer om oprechte aandacht, wederkerigheid en relatie. Iets waar wij in Nederland soms te weinig bij stilstaan. Het gaat erom de mens achter de mens te zien en tijd te nemen voor zowel patiënten als collega’s.”

Wat betekent dit voor haar werk in Groningen?

In het Martini Ziekenhuis wordt inmiddels actief gekeken hoe processen anders kunnen, vertelt Iris. “We kijken onder meer hoe we andere beroepsgroepen kunnen inzetten, zoals basis acute zorg verpleegkundigen en studenten.” Ook samenwerking in de regio is een speerpunt. “We wisselen personeel uit tussen ziekenhuizen. Operatieassistenten uit Drachten komen hier, en andersom. Dat normaliseert langzaam. We gaan echt naar een netwerksamenleving toe.”

“Als je de zorg toekomstbestendig wilt maken, moet je ook buiten je eigen bubbel durven kijken.”

Ook worden innovatieve projecten opgestart om patiënten beter voor te bereiden op operaties en no-shows te verminderen. “We starten binnenkort met automatische herinneringen via een app, waarin patiënten precies zien wat ze wanneer moeten doen. Daarnaast kijken we hoe we met behulp van digitale begeleiding de pre-operatieve screening kunnen verbeteren, zodat we tijd winnen en patiënten beter geïnformeerd zijn.”

“Tevens zijn we steeds meer bezig om niet alleen samen voor de patient de beste zorg te leveren maar ook samen voor elkaar. Dus focussen op de mens achter je collega en oprechte aandacht voor elkaar, vanuit compassie vol leiderschap.”

Visie op de toekomst

Volgens Iris is het onvermijdelijk dat we fundamentele keuzes gaan maken in de zorg. “We kunnen niet alle behandelingen blijven doen zoals we nu gewend zijn.” Ze pleit voor meer regionale samenwerking, taakdifferentiatie en durven loslaten van oude structuren. “Ik denk dat robotisering in de operatiekamer straks een rol gaat spelen, net als het veel slimmer inzetten van data om processen te verbeteren. Maar

de menselijke maat moeten we daarbij nooit uit het oog verliezen.”

Grenzen durven verleggen

Iris is er duidelijk over: “Als je de zorg toekomstbestendig wilt maken, moet je ook buiten je eigen bubbel durven kijken. Deze uitwisseling liet me echt zien hoe anders het kan, en soms ook hoe goed we het hier eigenlijk al doen.” Ze pleit voor meer ruimte om samen te werken, regionaal en landelijk. “Durf te veranderen vanuit ondernemerschap en vertrouwen, zodat we samen iets nieuws kunnen bouwen.”